

Nem tűrhető a burkolt kommunista-ellenes tevékenység a Gumijavító Szövetkezetben

A szegedi Gumijavító Szövetkezet egyik helyiségében párttaggyűlés van. Mindössze három kommunista tanácskozik, és ott van közöttük a városi pártbizottság egyik munkatársa és a KISZÖV párttitkára.

Három párttag van a szövetkezetben, ahol mintegy hatvanan dolgoznak. Azt gondolhatnánk: ilyen »kis« helyen csendesen zajlik az élet. Merőben másként áll a dolog: viharos történetek látnak napvilágot most, az ellenforradalom után egy évvel. De vegyük sorjába az előzményeket is.

1

— Majd lesz ez egészen másként is egyeseknek — kiáltotta ifjú Doba István, miközben uszította a szövetkezet tagjait, hogy vonuljanak a Széchenyi térre.

— Enyhén szólva furcsán beszélsz — szólott Dobára Törköly József, a szövetkezet elnöke. — Te, aki párttag vagy, a népi demokráciának köszönheted, hogy katonatiszt lettél...

— Nem vagyok én kommunista és nem is voltam — tépte magát Doba.

— Akkor miért nem léptél ki a pártból? — kérdezte komolyan az elnök.

— Mert a rangomba került volna...

— Úgy — döbönt meg Törköly —, szóval karrierizmusból, érdekből voltál párttag, katonatiszt és nem azért, hogy őszintén, becsülettel a szocializmus építsd.

— A szocializmusnak nincs jövője, majd lesz ez még másként is — tüzelt Doba és vezényletével kivonultak tünetni.

Aztán az ellenforradalmi »epizódok« egymást követték a szövetkezetben is: Szalma József a vörös csillagot »fagyasztta« késével, Németh László feltörte a pártszervezet asztalainak fiókjait és a bennük levő iratokat egette, őszinte szenvedéllyel. Parragi Ferenc az »összekötő« szerepét töltötte be a városi »forradalmi néptanácsban«.

A szövetkezet elnöke és a párttitkár lemondott, majd — csodák csodája! — ifjú Doba Istvánt »választották« meg a »szövetkezeti munkatársakba« elnöknek, és a vezetőségbe még hozzá hasonló hat tagot.

2

Közel fél esztendőn át uralkodott ifjú Doba a Gumijavító Szövetkezetben. Járt Budapestre, hozta a »híreket«, hangulatot keltett a Kádár-kormány ellen. Amikor a pártszervezet márciusban — elég későn! — lábrakapott és fellépett az ellenforradalom ültette vezetők ellen, Doba nagy fölényesen, ártatlan arccal megkérdezte: — Mit vétettem én?

— Elárultad a pártot! — felelték neki egyszerűen és határozottan.

— De a tagok énmelleltem állnak! — henegett az elnök.

Megvan ennek az »érvek« a magyarázata, háttere. Ki a tagság »zöme«? Az ellenforradalomban a néphatalom ellen forduló Doba, Szalma, Szabó, Gál, Faragó tizennégy tagot számláló »dinasztiája«: sógor, koma egységesen Doba mellett állt. »Erőt« képviseltek a szövetkezetben — a párt ellen! — és mindenáron meg akarták akadályozni, hogy kommunisták kerüljenek a vezetőségbe; ha már nem sikerült az ellenforradalom.

Szivós harc után mégis Parragi és Doba lemondott: az elnöki székbe Faragó László került. Ő ki is jelentette: a pártszervezethez fordul segítségért...

3

A Gumijavító Szövetkezetben a burkolt kommunista-ellenes hangulat az új elnök megválasztásával nem ült el,

Faragó egyszer sem fordult a pártszervezethez és némán, beleegyezőleg szemlélte a körülötte történeteket. Mert új módszerekhez fordultak a pártvezetés ellenségei a szövetkezetben: ravasz fondorlattal a kommunistákat egymás ellen ugrasztották, hogy közben megszűssék a maguk peccsenyét.

Hogyan csinálták?

4

Törköly József lett a párttitkár. Folyt a suttogó uszítás ellene, s ez később különösen akkor nyilvánult meg, amikor Törköly elvtárs munkájával bebizonyította — az átlagbérrendezés idején —, hogy rövidebb idő alatt, vagyis olcsóbban is el lehet végezni egy bizonyos gumisütést. Az idős Törköly elvtárs fülébe is eljutott az információ; hogy ő akadályozza a szövetkezeti tagok »boldogulását«, meg hogy a vezetőség prémiuma ellen tör, ki kell zárni a szövetkezetből stb.

Amikor aztán egy Mandler nevű egykori kizsákmányoló nagy fölényesen így fordult hozzá: »Mondja csak Törköly úr...« — kicsordult a pohár. Törköly elvtárs mondott mindent, ami csak a száján kiért. A keserűség beszélt belőle.

Ez volt az ellenségeskedők célja. S még ők jelentették a pártbizottságon, hogy a párttitkár viselkedése kibírhatatlan. Sőt, feljelentést tettek a bíróságnál is.

5

Az aknamunkát tovább folytatták. Törköly elvtársat egyszerűen át akarták helyezni egy rosszabb beosztásba — hogy megmutassák »erejüket« — a párttal szemben. Balogh József párttagot is — aki már három éve a Kossuth Lajos sugárúti javítórészleg vezetője — Szabó művezető — aki korábban lopásért egy évet ült — levélben utasította, hogy egyik napról a másikra áthelyezzi az úgynevezett »csizmasokhoz«, mert »nincs«, akit oda tegyenek.

Balogh átment az új munkahelyére és tiltakozott az eljárás ellen. Az ebben az üzemszabzon dolgozó Huzsvár Istvánt — a jelenlegi párttitkárt — már korábban ügyesen úgy tájékoztatták, hogy Balogh ügyében »nincs más megoldás«. S mivel Huzsvár elvtárs is jóhiszeműen elfogadta ezt, a két párttag összeveszett és az úgy szintén a pártbizottsághoz került.

Másnap Balogh már visszament régi munkahelyére,

Csaknem 3 millió palack bor karácsonyra és Szilveszterre

A lakosság joggal panaszkodott, hogy nincsen elegendő palackozott tájjellegű bor. Ezért az elmúlt negyedévben megkezdte munkáját a csongrádi és a kecskeméti borpalackozó, ahol puszta mérési rizlinget, szegedi vöröset, hajosi kadarkát és csengődi rizlinget töltenek az üvegekbe.

Természetesen megfelelő mennyiségben kerül forgalomba majd a többi borvidék termése is, a badacsonyi, a villányi, a soproni és a hegyaljai borok. A tervek szerint decemberben csaknem három millió palack bort küldenek az üzletekbe, ami néhány ezer hektoliterrel több, mint az elmúlt évek karácsonyán és Szilveszterén forgalomba hozott mennyiség.

és egyszerűen találtak — megelőzőleg Törköly elvtárs helyére is — munkaeót! De a pártellenes csoport dörzsölhette a kezét: a három párttag háromfelé húz, nem tartanak taggyűlést — nyugodtan végezhetik kisded játékaikat... Ifjú Doba István és Szalma József a szövetkezet rapidíjával Budapest maszekok számára is változtatva használt gumikat, aztán a szövetkezet által bérlet kocsin lehozták Szegedre a kívülállóknak áruját, s ezért a »mellékes« munkáért négyszáz forint »tisztelődíjat« vágtak zsebre. A vezetőség a legjobb munkahelyet — ahol jól lehet keresni — a saját számára osztotta be és a pártszervezet szavát teljesen elnyomták.

6.

— Hagytuk, hogy egymásnak ugrasszanak bennünket — említi meg Balogh elvtárs a taggyűlésen —, és ebben én is hibás vagyok. Felültem a hangulatkeltésnek, nem láttunk át a szítán. Félre a személyi sérelmekkel — össze kell fognunk, teremtünk rendet a szövetkezetben!

— A párt vezető szerepét biztosítanunk kell itt nálunk is — magyarázza Törköly elvtárs. — Meggondoltan, józanul határozzunk és intézkedünk.

— Vegyük számba a tendéket — javasolja Huzsvár elvtárs, a párttitkár. És a kommunisták egy szívvel hozzájárulnak a munkához, a szövetkezet becsületes tagjainak érdekében.

A burkolt kommunistaellenes tevékenység nem tűrhető tovább! Teremtünk rendet a Gumijavító Szövetkezetben! S ami ezután történik — arról később számolunk be.

Mintha elzsibbadt

vagy megbicsaklott volna a gögös Amerika égig magasgató, fűrge lába. De annyi bizonyos, hogy a nagyon megszűröl indult szovjet nép — amelynek nekirugaszkodását olyan mértékben gúnycsajjal figyelték az arannyal megegetett nyugati hírügynökségek — jobb futónak bizonyult a nagy technikai világhátrányban, mert utolérte. Sőt fölényesen el is hagyta. Pontosan, ahogy Majakovszkij, a tudatos, jövőbelátó proletárköltő megjósolta Amerika bálum című versében. A szovjet szputnyikovok felzúdulása az űrbe úgy hatott a hallatlanul elbizakodott tőkés országot vezető köreire, mint egy súlyos, kábító pofon.

Es most csakugyan úgy bámulnak az óceán túlsó partján az amerikai burzsuiok, hogy a szájuk is tátva van immár két hónapja. Egészen a legutóbbi napokig kidüldelt szemmel, elsorult szívvel bámultak az égre, lesték a szovjet mesterséges holdak tudományos, előre meghatározott útját. Csak az utóbbi napok óta kezdnek szőhöz jutni. Persze, ez a szóhozjutás még inkább hasonlít dadogáshoz, mint értelmes beszédhez, ami egyáltalán nem méltó a hidegvérű és mindig fölényes dollárpolitikusokhoz. Eppen úgy hebegnek-habognak, mint a kínos helyzetbe került emberek szoktak. Nem értik, sehogyse értik, hogyan következhetett be a számukra oly rettenetesen kínos fordulat. Nem értik, hiszen negyven év alatt annyit és olyan kolosszálisakat hazudtak a Szovjetunióról, hogy végül maguk is elhitték. Még a közelmúlt években is azzal a bárgyú mesével traktálták az átlagos amerikai, hogy az analfabéka muzsikók fiait kértelenek elsajátítani a lezárabb technikát, nincs hozzá eszköz, tehát nem kell félni, hogy valaha akárcsak meg is közelít

Miért kifogásolható az iskolások, óvodások kosztja?

Az elmúlt hetekben több azonos panasz érkezett hozzánk az iskolák és az óvodák napközi otthonaiból: rossz a koszt. Altlában egyáltalán nem kapnak a gyermekek, az utóbbi időben elmarad a főzelékről a megszokott hús, kolbász. És még a főzelék minősége is kifogásolható.

A panasz eljutott a művelődésügyi osztályhoz is. Az osztály illetékes dolgozója hétfőn megbeszélést tartott a központi konyha vezetőjével, Sági Istvánnal. A megbeszélés fő kérdései a következők voltak: Miért romlott meg az étel minősége? Hogyan lehetne ezen segíteni?

Amikor túllépik a keretet

A konyhavezető elmondása szerint több tényező hatott a minőségi romlásra. Elsősorban a költségvetési túllépés. A központi konyha költségvetésileg az I. kerületi tanácshoz tartozik, de itt főznek mindhárom kerület napközis gyermekei részére. A konyha látja el nyáron az újszegedi úttörőbort is. Az idén az úttörőbort kosztjára lényegesen többet fordítottak a megengedettnél. Az illetékesek pótkeretet ígértek. Sajnos az ígért ígért maradt, s a néhány nap pal ezelőtti ellenőrzés során a konyha vezetőjét tették felelőssé a túllépésért.

Konyháról lévén szó, a túllépést csak az ételek minőségi

Vasárnap avatják a kisteleki tudógondozót

Vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes keretek között avatják a járási tanács kisteleki tudógondozóját. A szegedi járásban eddig Mórahalmos és Kiskundorozmán volt tudógondozó. A járás északi községeiből Kiskundorozmára jártak tudósításra vagy kezelésre a dolgozó parasztok. A jövőben nem kell már a csengeleiknek sem megszűre utazniok, ott lesz közelükben Kistelegen a tudógondozó.

romlásán tudják »behozni«. Ezért kapnak a gyermekek sárgarépa-, lencsefőzeléket és semmi mást. És miért rossz a főzelékek íze?

Ügyeljünk az anyagellátásra!

Itt következik egy újabb tényező. A központi konyha a Mezőéktől és a földművelőszövetkezetektől vásárol. A nyersanyagok minősége is igen kifogásolható az utóbbi időben. Rosszízú burgonyát kapnak a Mezőéktől. A lencsére is sok a panasz. A húslasztó sem viseli szívén a gyermekek üzemi konyhájának jó ellátását. November 19-én a vagdalt húst — a konyha vezetőjének véleménye szerint — élvezhetetlen volt. — Ezért maradt el a sárgarépa-főzelék mellől. Több gondot kellene fordítani ezeknek a vállalatoknak a központi konyha ellátására.

Tehát itt a központi konyhában — a Juhász Gyula utcában — főznek három kerület napközis gyermekei részére, ez naponta 1400–1500 ebédet jelent. Nagy mennyiségű izes ételt igen ne-

hez előállítani rossz alapanyagokból. Egyebek szerint sokkal jobb lenne, ha szétválna a központi konyha kerületi konyhákra. Így a kerületiek jobban magukénak éreznék, s több gondot fordítanának a konyhára.

Ne a gyermekeken takarékoskodjanak

Megértjük, teljes mértékben jogos a szülők panasza az ételek minőségére. Igen sok szülő »nem érti bele« az 1.60-as keretbe — tudniillik ennyit térítenek meg a szülők — és az ellátás teljes összegét, 4,20 forintot fizetnek egy ebédért. Joggal várnak ezért az összegért jó kosztot. Ez nem zárja ki azonban, hogy a szülő ne reklamáljon, aki 1,60-at fizet. Sürgősen meg kell javítani az ételek minőségét, s »hozzák be« — a több száz gyermek gyomrán a költségvetés túllépését. Ha ígérték az illetékesek, tartsák is azt meg, biztosítsanak pótkeretet a konyha számára.

A konyha vezetője, Sági elvtárs is megígérte, hogy mindent megtesz a panaszok orvoslására. Ígértét figyelemmel kísérjük!

Kinek és mikor kell adni melegítőt italt a télen?

Az élelmiszerkereskedelmi iroda igazgatója utasítást adott ki, amelyben megszabja, kinek jár a téli hideg időszakban melegítő ital. A szabaddan dolgozóknak azokon a napokon, amelyeken a Meteorológiai Intézet jelentése szerint a hőmérséklet a plusz négy Celsius-fokot nem haladja meg, melegítő italt kell adni. Melegítő italt kapnak azok a dolgozók is, akik tartósan hasonló hőmérsékletű, fűthetetlen helyiségben végzik munkájukat.

A melegítő italra való jo-

gosultság nem a munkakörből, hanem attól függ, hogy a dolgozó munkaidejének legalább 50 százalékát az említett körülmények között tölti el, s abban az esetben is megilleti a dolgozót, ha munkahelyét átmenetileg technikai okokból nem lehet fűteni. Melegítő italként naponta személyenként fél liter cukrozott teát, vagy kávét kell adni, s a munkahelyen, munkaidő alatt kell kiszolgálni. Pénzben megváltani tilos. A melegítő ital kiszolgáltatásáért a munkahely vezetője felelős.

Amerika bálmul

hetik a nagyvonalú Amerikai Egyesült Államokat. S most, miután mérhetetlen politikai butaságuk kitűdött a népek előtt, úgy érzik magukat, mint a fába szorult fereg. Legszívesebben letagadnák a szovjet interkontinentális rakétákat és a szputnyikokat is, hogy továbbra is Amerika magasabbrendűségének kódéval gátolják az egyszerű emberek tisztánlátását. De annyi eszik van most már, hogy az érzékelhető tények ellen hadakozni, a legostobább dolog a világon. A csillagokat esetleg letagadhatják az égről, de a szovjet mesterséges holdakat aligha. A két holdbélit az amerikai polgárok is látnak száguldozni a fejük fölött, és ha a hirmagyvarázók nem akarnak vélekép nevétség figurákká lenni, akkor el kell ismerniük, hogy a történelmi valóság messzire elhagyta őket, és azzal löttek lennagyonbakot, amikor a szovjet embereket lenézték, lebecsülték. Húsz-huszonöt esztendővel ezelőtt még megtette az amerikai hivatalos propaganda, hogy a Szovjetuniót »nemlétezőnek«, pusztán »földraizi fogalomnak« kiáltotta ki, de a népek ma már elég jól felöltöztek és nem szednek be ennél rafináltabban csomagolt maszlagot sem.

Ismeretes egy anekdota,

amely állítólag Amerikából származik. Egy vidéki farmer begyegy a nagyvárosba, látogatást tesz az állatkertben és megáll a teve karámja előtt. Nézi, nézi a furcsa jószágot, míg egyszer csak hirtelen és felháborodva így kezd kiabálni: »Ez nem igaz! Ez nem lehet! Ilyen állat nem létezik!« Valahogy így jártak Amerika

urai is a Szovjetunióval, mint az együgyű farmer a tevével. Addig kiabálták, hogy ilyen állam, ahol véglegesen megszűnt a kizsákmányolás, nem létezik, hogy végül a jelenlegi szörnyen nevétség helyzetbe kerültek.

Mit tesznek most a szánta kutya módjára utolért nyugati törés lapok? A tradicionális hidegvért hangoztatják és fűhöz-fához kapkodva próbálják megmagyarázni a helyzetet — természetesen a maguk módján. Magukra öltötenek valamiféle objektív alszidjak, csepülnek azokat a burzsoá diplomátákat, hirmagyvarázókat, utazókat és »örös szakértőket«, akik évtizedekig prédikáltak a Szovjetunió elmaradottságáról. Másik módszerük az, hogy bűnbakot keresnek maguk között, akire rá lehet kenni a hibákat a »szabad világ« elmaradásaért. Ezzel jogot akarnak maguknak vindikálni ahhoz, hogy megpróbálhassák hihetően olvasóik elé tálni az »oroszok győzelmének okait«. Próbálni persze lehet. Mivel azonban ezek a rágalom-ária énekléstől berekedt úriemberek csak addig élnek, ameddig a kapitalizmus él, már eleve kenyéradó gazdáik szemüvegén át nézik a mai Szovjetuniót is. Ezért fog mellé megint a New York Herald Tribune, a Times, a Le Monde és a többi sárga sajtó kommentátora. Az egyik azt bizonygatja halálos komolyan, hogy a szovjet szakembereknek a teremő kifürkészhetetlen akaratóból van akkora tudásuk, hogy a nagyon okos Egyesült Államokat elhagyva fellöhetnék a műholdakat. (Ez nem egészen meggyőző, mert a szovjet tu-

dósok köztudomásúan dialektikus materialisták, s mint ilyenek, ellenlábasaik mindenféle istennek.) A másik azt fejtegeti nagy tudálékosan, hogy a személyi kultusz, a terror kényszerítette Leonid Szedovot és tudóstársait a hallatlan tudományos eredmények elérésére. A harmadik megkockáztatja azt az állítást, hogy nem is szovjet, hanem importált német technikusok készítették a szputnyikokat. A negyedik arról elmélkedik, hogy a szovjet nép »mérhetetlen rabságban« már csak abban leli örömét, hogy mesterséges holdakat bocsát fel a kozmoszba.

Egyszóval hetet-havat

összehordanak a megzavarodott »szabad újságok«, csak éppen a lényegét nem mondják, mert nem is mondhatják, hiszen lelkiismeretüket már régően megvásárolták a monopóliumok. Azt nem mondják ugyanis, hogy a Szovjetunió valóban bámulatos győzelme a Nagy Októberi Szocialista Forradalom természetes következménye. Az a nagyszerű tény, hogy rövid negyven esztendővel ezelőtt Oroszországban a kommunista párt által vezetett munkásosztály vette kezébe a hatalmat, legalább akkora alkotó energiát szabadított fel a dolgozó tömegekben, amekkora energia a Föld összes uránkészletében sincs együttvéve. Ha ezt még most sem akarják tudomásul venni a kapitalista rendszer felsőbbrendűségéről szuperlatívuszokban harsnázó nyugati sajtókörök — csak nekik rossz. A Szovjetunió ereje biztos tudatában bátran halad előre a kommunizmus felé, mitsem törődve azzal, hogy előregedett, elmaradt és holnap még jobban elmaradó versenytársa az öklét rádjá mérgeiben.

Nagy István